

ELŐTERJESZTÉS

Dombóvár Város Önkormányzata Képviselő-testületének 2015. június 26-i rendes ülésére

Tárgy: Kiválás a Dombóvár Térségi Humán Szolgáltató Társulásból

Előterjesztő: Kiss Béla alpolgármester

Készítette: Önkormányzati Iroda

Tárgyalta: Humán Bizottság

Tanácskozási joggal meghívott:

Költségvetési, pénzügyi-gazdálkodási szempontból ellenőrizte:

Kovács Gyula irodavezető, Pénzügyi Iroda

Törvényességi szempontból ellenőrizte:

dr. Letenyei Róbert jegyző

Tisztelt Képviselő-testület!

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi LCXXXIX. törvény 89. §-a értelmében a helyi önkormányzatok társulásához csatlakozni naptári év első, abból kiválni naptári év utolsó napjával lehet, ha törvény vagy a társulási megállapodás másként nem rendelkezik. A társuláshoz való csatlakozásról és a kiválásról, ha törvény eltérően nem rendelkezik, legalább hat hónappal korábban, minősített többséggel kell dönteni. Erről a társulási tanácsot értesíteni kell.

A képviselő-testület a május 28-i ülésén elvi döntést hozott arról, hogy 2016. január 1-jétől a Dombóvár Térségi Humán Szolgáltató Társulásban való részvétellel és a „Kapaszkodó” Szociális és Gyermekjóléti Alapszolgáltató Központ útján biztosított, személyes gondoskodást nyújtó szociális és gyermekjóléti feladatokat a Dombóvári Szociális Intézményfenntartó Társulása fenntartásában működő Egyesített Szociális Intézmény útján kívánja ellátni azzal, hogy a Dombóvár Térségi Humán Szolgáltató Társulásban részt vevő önkormányzatok érdekeit figyelembe veszi az átszervezés során, továbbá a feladatellátás biztosítása érdekében nyitott a kistelepülések Dombóvári Szociális Intézményfenntartó Társulásához való csatlakozására.

A képviselő-testület felkért, hogy a szociális szolgáltatástervezési koncepció elkészítésével megbízott dr. Nagy Janka Teodóra PhD. szociális szakértő véleményét kérjem ki a tervezett intézkedésről. A szakértő asszony véleményét az előterjesztés melléklete tartalmazza.

A Dombóvári Szociális Intézményfenntartó Társulás Társulási Tanácsát és a Társulás tagjait a 2015. június 8-i ülésén tájékoztattam Dombóvár szándékáról. A Társulási Tanács Dombóvár szándékával egyetértett, de döntést az érintett településekkel folytatott egyeztetés eredményétől függően kíván hozni.

A Dombóvár Térségi Humán Szolgáltató Társulás Társulási Tanácsát és tagönkormányzatok képviselőit a 2015. június 17-i tanácsi ülésén szintén tájékoztattam a dombóvári önkormányzat kiválási szándékáról, a Társulási Tanács azt tudomásul vette, egyúttal felkérte a társult önkormányzatok képviselő-testületeit, hogy 2015. június 30-ig nyilatkozzanak arról, hogy 2016. január 1-jétől a Társulásban biztosított szociális és gyermekjóléti feladataikról miként kívánnak gondoskodni, kiválás esetén pedig csatlakoznak-e az Egyesített Szociális Intézményt fenntartó társuláshoz. A „Kapaszkodó” Alapszolgáltató Központ és az Egyesített Szociális Intézmény átszervezéséről a fenntartó társulás társulási tanácsának kell dönteni, mint fenntartónak, ehhez szükséges, hogy a tagönkormányzatok miként határoznak.

A Dombóvár Térségi Humán Szolgáltató Társulásból való kiválás indokait a 2015. május 28-i ülésen tárgyalt „A társulásban való részvétellel biztosított szociális és gyermekjóléti feladatok felülvizsgálata” című előterjesztésben már kifejtettem, azokat nem kívánom megismételni. A szociális és gyermekjóléti feladatok, illetve az intézményhálózat racionalizálása és gazdaságosabb működtetése érdekében továbbra is szükségesnek tartom a feladatok egy intézményben történő összevonását és

javaslom, hogy a képviselő-testület határozza el magát, miszerint a Dombóvár Térségi Humán Szolgáltató Társulásból ez év végével kiválik és a Társulásban való részvétellel biztosított személyes gondoskodást nyújtó szociális és gyermekjóléti feladatait 2016. január 1-jétől a Dombóvári Szociális Intézményfenntartó Társulás intézménye útján látja el. Javaslom továbbá, hogy a képviselő-testület mondja ki, hogy 2016. január 1-jétől nem biztosítja a „Kapaszkodó” Alapszolgáltató Központ működésére biztosított Dombóvár, Kinizsi u. 37. szám és Dombóvár, Szabadság u. 8. szám alatti ingatlanokat és azok felszereléseit, valamint az intézmény használatában lévő ingó vagyontárgyakat, az ingatlanok használatára az intézménnyel kötött szerződést pedig 2015. december 31. hatállyal mondja fel.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testülettől az alábbi határozati javaslat megtárgyalását és elfogadását.

Határozati javaslat

a Dombóvár Térségi Humán Szolgáltató Társulásból való kiválásról

1. Dombóvár Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 89. § (1) bekezdése alapján 2015. december 31. napjával kiválik a Dombóvár Térségi Humán Szolgáltató Társulásból.

A Képviselő-testület felkéri a polgármestert, hogy tájékoztassa a Társulási Tanácsot és a Társulásban részt vevő önkormányzatok képviselőit a kiválásról.

2. A Képviselő-testület a Dombóvár Térségi Humán Szolgáltató Társulásban való részvétellel biztosított személyes gondoskodást nyújtó szociális és gyermekjóléti feladatait 2016. január 1-jétől a Dombóvári Szociális Intézményfenntartó Társulás fenntartásában működő Egyesített Szociális Intézmény útján kívánja ellátni. A Képviselő-testület egyetért azzal, hogy a Dombóvár Térségi Humán Szolgáltató Társulásból kiváló települések önkormányzatai csatlakozzanak a Dombóvári Szociális Intézményfenntartó Társuláshoz.

3. A Képviselő-testület 2016. január 1. napjától nem biztosítja a kizárólagos tulajdonában lévő és a „Kapaszkodó” Alapszolgáltató Központ használatába adott, a Dombóvár, Kinizsi u. 37. szám és a Dombóvár, Szabadság u. 8. szám alatti helyiségek és azok felszereléseit, valamint az ingó vagyontárgyak használatát. A Képviselő-testület 2015. december 31. nappal felmondja a „Kapaszkodó” Alapszolgáltató Központtal a kizárólagos tulajdonában lévő Dombóvár, Kinizsi u. 37. szám alatti ingatlanban található, összesen 302,77 m² alapterületű helyiségek használatára kötött megállapodást.

A Képviselő-testület felhatalmazza a polgármestert a felmondás közlésére.

Határidő: 2015. július 15. – az 1. pont tekintetében
2015. július 31. – a 3. pont tekintetében
Felelős: Polgármester
Végrehajtásért felelős: Önkormányzati Iroda

Kiss Béla
alpolgármester

Kiss Béla
alpolgármester
Dombóvár Város Önkormányzata
Dombóvár

Tárgy: Szakmai vélemény a személyes gondoskodás körébe tartozó szociális és gyermekjóléti feladatok egy társulásban való részvétellel és egy intézmény útján történő ellátásáról
Mell: Szakvélemény (SWOT-analízis, Javaslatok cselekvési terv készítéséhez)

Tisztelt Alpolgármester Úr!

Dombóvár Város Önkormányzata Képviselő-testületének 2015. május 28-i ülésére a társulásban való részvétellel biztosított szociális és gyermekjóléti feladatok felülvizsgálata tárgyában készült 5. sz. előterjesztés értelmében mint a folyamatban lévő Dombóvár szociális szolgáltatástervezési koncepció elkészítésével megbízott szakértő, felkérést kaptam szakmai vélemény elkészítésére.

A mellékelt szakmai vélemény, amely megállapításaival, javaslataival a Képviselő-testület átgondolt, szakmailag megalapozott döntéshozatalához kíván hozzájárulni, a rendelkezésre álló adatok, dokumentumok és a lefolytatott szakmai interjúk után egy *SWOT-analízisben* és egy *Javaslatok cselekvési terv készítéséhez* c. dokumentumban került összefoglalásra.

Bízom abban, az elkészült anyag segítheti egy a szociális és gyermekjóléti feladatok Dombóvár város és az érintett társulási önkormányzatok lakossága szükségleteinek és az érintett önkormányzatok lehetőségeinek szakmai szempontból is legmegfelelőbb, hosszú távon fenntartható döntés megszületését.

Üdvözlettel:

Szekszárd, 2015. 06. 12.

Dr. Nagy Janka Teodóra PhD
szociális szakértő

SZAKVÉLEMÉNY

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény és a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény értelmében a helyi önkormányzat a törvényben meghatározott ellátási kötelezettségeinek szolgáltató vagy intézmény fenntartásával, szolgáltatót vagy intézményt fenntartó társulásban való részvétellel, vagy szolgáltató, intézményt működtető fenntartóval létrejött megállapodás vagy ellátási szerződés megkötésével tehet eleget.

Dombóvár Város Önkormányzata a kötelező és önként vállalt szociális és gyermekjóléti feladatok ellátásáról aktuálisan 2 intézményfenntartó társulásban való részvétellel, azok költségvetési szerve útján gondoskodik.

1. Dombóvár Város, Gyulaj és Szakcs Községek Szociális Intézményfenntartó társulása és annak költségvetési szerve: **EGYESÍTETT SZOCIÁLIS INTÉZMÉNY** (kötelező szociális alapellátások: szociális étkeztetés, házi segítségnyújtás, idősek és pszichiátriai betegek nappali ellátása, hajléktalan személyek nappali ellátása; önként vállalt szakosított szociális ellátások: idősek átmeneti ellátása, idősek tartós bentlakásos ellátása, éjjeli menedékhely; jelzőrendszeres házi segítségnyújtás feladat ellátási szerződés alapján)

2. Dombóvár Térségi Humán Szolgáltató Társulásban részvétel, annak költségvetési szerve: „**KAPASZKODÓ**” ALAPSZOLGÁLTATÓ KÖZPONT (kötelező: szociális és gyermekjóléti alapellátás: családsegítés, gyermekjóléti szolgálat, házi segítségnyújtás a társulásban az ESZI által nem szolgáltatott településeken; önként vállalt szociális és gyermekjóléti alapellátás: tanyagondnoki szolgálat és a gyermekek átmeneti gondozása körében helyettes szülői hálózat, családok átmeneti otthona; továbbá az önként vállalt szociális és gyermekjóléti alapellátások közül a pályázati finanszírozás alapján ellátott pszichiátriai és szenvedélybetegek közösségi alapellátása, támogató szolgálat, Biztos Kezdet Gyerekház.

A Dombóvár Város Önkormányzata Képviselő-testületének 2015. május 28-i ülésére a társulásban való részvétellel biztosított szociális és gyermekjóléti feladatok felülvizsgálata tárgyában készült 5. sz. előterjesztés felveti a személyes gondoskodás körébe tartozó kötelező és önként vállalt szociális és gyermekjóléti feladatok egy társulásban való részvétellel és egyetlen intézmény útján történő ellátásának lehetőségét Dombóvár Város, Gyulaj és Szakcs Községek Szociális Intézményfenntartó társulása és annak költségvetési szerve, az **EGYESÍTETT SZOCIÁLIS INTÉZMÉNY (ESZI)** keretei között. Az előterjesztés indokként elsősorban szakmai és költségtakarékossági szempontokat fogalmaz meg, amelyek vonatkozásában a szakvéleményt a rendelkezésre álló adatok, dokumentumok és a lefolytatott szakmai interjúk tapasztalatai alapján készült *SWOT-analízisben* és *Javaslatok cselekvési terv készítéséhez* c. dokumentumban összegezzük.

SWOT

ERŐSSÉGEK	GYENGESÉGEK
<p><i>Szakmai oldalról:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • jól kiépült, a településeken ismert és bevezetett szociális ellátórendszer • a kötelező feladatokon túl is vállalt önkormányzati szociális és gyermekjóléti ellátások • jó szakmai kapcsolat a szolgáltatók és a kistélepülések között • kisebb, „emberléptékű” szervezeti struktúra, kevesebb vezetési, menedzseri kihívással • a humánerőforrás viszonylag stabil: helyismerettel, szociális érzékenységgel és szakmai elkötelezettséggel rendelkező szociális szakemberek a közös tradíciókból eredő innovatív szemlélettel • szolgáltató tevékenység, ellátási szemlélet és kompetenciák erőssége <p><i>Költségvetési oldalról:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • jól körülhatárolt, átlátható költségvetés • pénzügyi szempontból „korlátosabb”, de tervezhető működés 	<p><i>Szakmai oldalról:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • változó (pl. az elszegényedés következtében intenzívebb) szükségletekre reagálás korlátozottabb lehetőségei • differenciáltabb és osztottabb szolgáltatási tevékenység és ebben a párhuzamos ellátás lehetséges szervezési nehézségei (pl. házi segítségnyújtás) • a szolgáltatási filozófia különbségeinek jelenléte • együttműködés diszfunkciói az eltérő szociális intézmények között • kevésbé ismerik és becsülik egymás munkáját a szervezetek • esetlegesen „vegyes” munkáltatói joggyakorlás • a szervezeteknek a versengő pozícióból adódó (fenntartó, a források, a szolgáltatások és a kliensenek szempontjából) érdekérvényesítési és működési különbségei személyes sérelmekként jelenhetnek meg, amelyeket erősíthetnek a kibeszéletlen konfliktusok, a kommunikáció, a szakmai párbeszéd nehézségei a két intézményháló között • dupla adminisztráció, megerősödő hatósági szemléletnek mindjobban számon kért megfelelés, kompetenciaigény <p><i>Költségvetési oldalról:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • csak „minimálprogram” finanszírozott a költségvetési intézményekben • finanszírozási egyenetlenség a társuláson belül
LEHETŐSÉGEK	VESZÉLYEK
<p><i>Szakmai oldalról:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • a szakmai integrációs törekvések országos trendjeihez (pl. jogszabályok, irányelvek) jobban illeszkedő szervezetrendszer működésével szemben elvárt igényeinek jobb megfelelés (pl. KENYSZI, pl. szakmai protokollok, szakmai képzések, továbbképzések, pályázati kondíciók) 	<p><i>Szakmai oldalról:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • a szakmai integrációs változások követése egy nagyobb dolgozói és ellátotti létszám mellett kevésbé rugalmas • a változó ellátási szükségletekre reagálás a korábban kialakulttól eltérő és új megoldásokat kíván

<ul style="list-style-type: none"> • új együttműködési lehetőségek (új partnerek megjelenése az ellátórendszerben) • innovatívabb, strukturáltabb, személyre szabottabb (pl. az ellátotti követést is megvalósító) ellátások lehetőségei (alap- és szakosított ellátások egymásra épülésének lehetőségei) egyes ellátások felértékelődése: pl. támogató szolgálat, közösségi ellátások, új ellátások megjelenése pl. jelzőrendszer alkalmazása szélesebb körben a házi segítségnyújtásban is) • ellátási párhuzamosságok (pl. házi segítségnyújtás), „vegyes” munkáltatói joggyakorlás (pl. jelzőrendszeres házi segítségnyújtás egyes településeken) megszüntetésének lehetőségei • egy „profi” vezetés (illetve menedzsment) mellett lehetőség nyílik a szervezet méretéből adódó előnyök érvényesítésére, a szakmai és az adminisztratív feladatok elkülönítésére, a személyre szabott feladatmegosztásra, az egységes szolgáltatói szemlélet minőségi érvényesülésére, egy erőteljesebb érdekérvényesítésre • a döntéshozatal és a végrehajtás folyamatának egyszerűsödése, a kapcsolattartás átláthatósága, kényelmessége a társulási partnerek számára is • a dupla adminisztráció elkerülése, a megerősödő hatósági szemlélethez igazodó kompetenciaigény kielégítése 	<ul style="list-style-type: none"> • az új együttműködések kiépülése időigényes folyamat • az ellátások újra strukturálása során a meglévő kompetenciák dominanciája változik (pl. az idősellátás kerül a középpontba, kialakulhatnak a centrumhoz képest perifériális területek) • kényszerhelyzetekben kialakulhat a szakmaiságot sértő „keveredés” az ellátási profilok tekintetében • egy „túl gyors” változás előre nem látott nehézségeket jelenthet a szervezeti egységek és a humánerőforrás alkalmazkodási folyamatában • a személyes gondoskodást nyújtó szociális és gyermekjóléti ellátásokat biztosító szervezet túl nagy mérete is veszélyeket és kockázatokat rejt magában • a kockázatok csökkentése szempontjából rendkívül fontos a megfelelő vezetési struktúra és a feladatra alkalmas vezető személye
<p><i>Költségvetési szempontból:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • költséghatékonyabb működés (amelynek forrása elsősorban a szervezeti egyesítésből eredő megtakarítás (ahhoz, hogy a szolgáltatási tevékenység színvonala a korábbi szervezeti struktúrához képest változatlan maradjon, a terület humánerőforrásának költségeiben megtakarítás kevéssé képzelhető el) • térítési díjak egységesítése 	<p><i>Költségvetési szempontból:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • a költséghatékony és a hatékony működés összhangjának megsértése (ha pl. a megtakarítások tekintetében valóban racionális gondolkodás az új szervezeti struktúra hosszú távú fenntarthatóságának biztosítását, hatékony működését sérti) • a tárgyi feltételek esetében a racionalizálható (pl. számítógépek, mobilizálható eszközök) és a nem racionalizálható (pl. épület, ingatlanok) elemek mérlegelés nélküli együttes kezelése

Javaslatok cselekvési terv készítéséhez

A költséghatékonyság jegyében születő szakmai integráció számos buktatót hordozhat magában. Az adminisztrációs nehézségeket követően az új struktúra kiépülése és megszilárdulása nagyon lassú folyamat. Ennek embert próbáló időszakában kellő nyitottságra, rugalmasságra, türelemre van hozzá szükség ahhoz, hogy mindenki megtalálja helyét és szerepét az új szervezet életében.

Ezért az intézményvezetőkkel, valamint önkormányzati vezetővel készített interjúk alapján egy kidolgozandó cselekvési tervben fontosnak tartanánk, hogy az elvi döntés megszületése után az új intézményi struktúra tervezése, a személyi feltételek pontosítása az érintett intézmények vezetőinek bevonásával történjen.

Az adatok, tények között éppen úgy, ahogyan az interjúk során, egyaránt találkoztunk az integráció mellett és ellene szóló érvekkel. Összességében az integráció mellett kiálló adatok és érvek voltak az erősebbek, az átgondoltabbak. A szélesebb társadalmi és gazdasági folyamatok is a fúzió felé billentik a mérleg nyelvét. A jelenlegi helyzetben úgy látjuk, hogy bármelyik irányt választja a város, mindenképpen szükséges a szociális intézményi humánerőforrás jövőképeinek megerősítése.

Célszerű lenne talán egy közösségi tervezési folyamatot elindítani, amely egyben szervezetfejlesztést is jelentene. A közösségi tervezés lehetővé tenné ugyanis az új szervezet közös céljainak, értékeinek, működési elveinek tisztázását, pontosítását, így mindenki eldöntheti, mennyire képes azonosulni az új helyzettel, mennyire tudja megtalálni a saját helyét és szerepét, feladatait az új szervezeti struktúrában. A közös alapok egy stabilabb építkezést eredményezhetnek és ez nagymértékben építhet Dombóvár város erős, a szociális szférát eddig is jellemző hagyományaira, a döntéshozók szociális érzékenységére, a szakemberek elhivatottságára, innovativitására.

Fontosnak tartjuk hangsúlyozni, hogy a születő új szervezeti struktúra kialakításánál célszerű egy olyan vezetőség felállítása, amelyben a két korábbi intézményháló képviselői is szerepet kapnak.

Így megteremtődhet az esélye annak is, hogy a közös tervezés révén létrejön egy szakmailag, gazdaságilag megfontoltabban építkező intézményháló, amely a változó lakossági szükségletekhez is jobban igazodik és képes a kor kihívásait rugalmasan kezelni, a jelenleg még megoldatlan intézményi, pénzügyi és személyzeti problémákat kiküszöbölni.

Szekszárd, 2015. 06. 12.

Dr. Nagy Janka Teodóra PhD
szociális szakértő